

Sauna

Introduktion til materialet

Til læreren

Dette undervisningsmateriale har fokus på et tematisk overemne om identitet, køn og seksualitet, hvori spillefilmen *Sauna* kan indgå som et værk i samspil med andet relevant materiale under samme temaer. Der vil derfor være forslag til andre tekster med samme temaer, som kan indgå i et forløb.

Materialet til *Sauna* er udviklet af OFFSpring i forbindelse med filmens deltagelse i OFFSprings konkurrenceprogram, april 2025. Materialet har formål at hjælpe unge med at reflektere over emner som identitet, køn og seksualitet, som er det tematiske omdrejningspunkt i filmen, men som også tematiseres i de andre materialer, vi opfordrer til, at man inddrager i undervisningen i forbindelse med arbejdet med *Sauna*.

Filmen skildrer en ung homoseksuel mands møde med homo- og transmiljøet. Men den fortæller også en kærlighedshistorie mellem filmens to vigtigste personer, Johan og William. Samtidig belyser den de almenmenneskelige følelser og usikkerheden, der opstår, når man ikke helt kan finde ud af, hvem man er, og hvor man hører til.

Materialet kan give unge et realistisk indblik i queer-miljøet, men kan også bruges til at skildre en coming-of-age-fortælling, da den spejler den usikkerhed, man møder som ungt menneske, når man skal finde sin egen identitet – også i mødet med seksualiteten og kærligheden.

Materialet har en overordnet struktur, der er opdelt i tre faser, hhv. før, under og efter filmen. Materialet tager udgangspunkt i, at eleverne ser filmen på OFFSpring eller i biografen fra 24. april 2025. Da filmen stadig kun er tilgængelig i biografen, er der taget højde for 'den fraværende tekst' i de arbejdsopgaver, der er lavet specifikt til filmen.

Relevante fag:

Arbejdsopgaverne er udarbejdet til dansk, men filmen er også oplagt at arbejde med i fagene mediefag, samfundsfag og psykologi.

Målgruppe:

Forløbet er udviklet med blik for ungdomsuddannelser. Da der er en del eksplicite sexscener i filmen, anbefales det ikke at bruge filmen i grundskolen.

OFFSpring er støttet af Odense Kommune, DFI, FilmFyn, Region Syddanmark, Biografklub Danmark Fonden og Spar Nord Fonden.

Kort om filmen

Sauna, Mathias Broe (2025)

Titel: *Sauna*

Land og år: Danmark 2025

Instruktion: Mathias Broe

Længde: 105 minutter

Sauna er en film om at søge kærligheden, udfordre køn og seksualitet – og om at finde sig selv.

Johan er lige kommet fra Odense til København og arbejder i Adonis, en sauna-klub for homoseksuelle mænd. Han er selv homoseksuel og udforsker sin seksualitet i klubbens mørke og ved at tage tilfældige mænd med hjem. En dag møder han transmanden William, og de to udvikler et kærlighedsforhold, der dog kompliceres af deres egne og omverdens krav og forventninger til krop og køn.

Sauna er således både en fortælling om at være udenfor samfundets normer ift. køn og seksualitet. Men den er i særdeleshed en film om at føle sig uden for og fortvivlet søge efter sin egen identitet i et samfund, der er styret af normer, man ikke altid passer ind i.

Filmen er altså ikke kun en film om køn og seksualitet, men om noget så almenmenneskeligt som at finde ud af, hvem man er.

Sauna er instruktør Mathias Broes spillefilmsdebut, men han har lavet en del kortfilm, bl.a. den prisbelønnede korte dokumentar AMFI (2018), der ligesom *Sauna* beskæftiger sig med temaer som identitet, køn og seksualitet.

Filmen bygger på Mads Ananda Lodahls roman fra 2021 af samme navn.

Undervisningsmaterialet er udarbejdet af Mette Wolfhagen, lektor i dansk og mediefag, Sct. Knuds Gymnasium for OFFSpring, marts 2025.

Før filmen

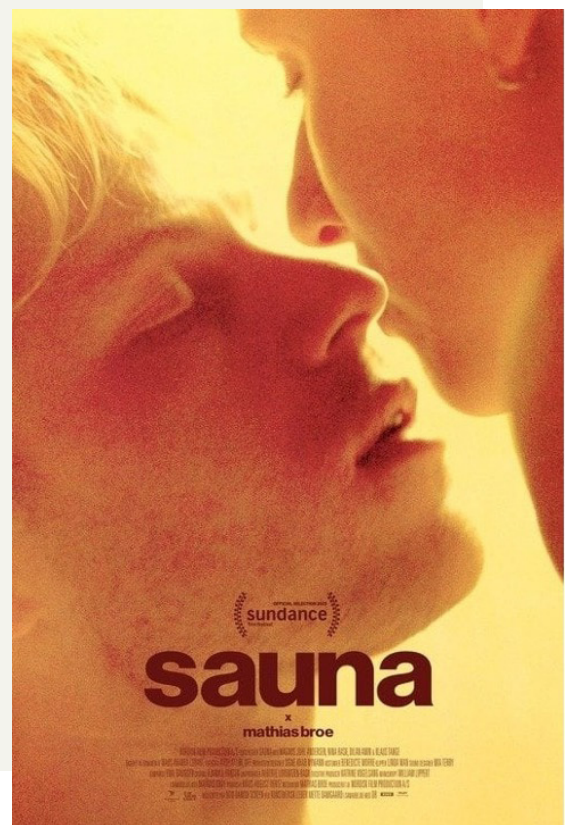
Varighed: 1 modul (90 minutter)

Inden du skal se filmen i biografen, kan det være en god idé at læse den anmeldelse af Niels Jakob Kyhl Jørgensen, der er blevet bragt d. 28. januar i Filmmagasinet EKKO i forbindelse med, at *Sauna* deltog i den prestigefulde filmfestival Sundance i vinteren 2025.

<https://www.ekkoilm.dk/anmeldelser/sauna/>

- **Læs anmeldelsen** og hav fokus på (og notér) beskrivelsen af filmens handling, personer, konflikter og temaer
- **Se på filmens poster.** Hvilken film forestiller I jer, at I skal ind og se. Kommer det, I har læst om i anmeldelsen til udtryk i posteren?
- **Se også filmens trailer** (https://www.youtube.com/watch?v=v-0Gdp9PI_k&t=1s) og karakteriser, hvordan filmens temaer, karakterer og konflikter præsenteres i traileren

Nu har du fået en idé om, hvad det er for en film, I skal se.

Under filmen

Filmvisning: *Sauna*

Varighed: 105 minutter

Eleverne ser filmen på OFFSpring, april 2025, alternativt efter den danske biografpremiere 24. april 2025.

Under filmvisningen noterer eleverne centrale scener i filmen, som de synes er særligt interessante, rørende eller tankevækkende ift. person- eller konfliktudvikling, miljøbeskrivelser eller temaer.

Lav undervejs i filmvisninger noter ift. at kunne arbejde videre med nedenstående, når I kommer tilbage til skolen:

- **Personkarakteristik** af Johan og William
- **Miljøkarakteristik**
- **Dramaturgi:** Hvad er konflikten, og hvordan udvikler den sig i løbet af filmen?

Efter filmen

Varighed: 1-2 moduler a 90 minutter

Lav en analyse af filmen med fokus på:

Personer og miljøer:

- Hvordan vil du karakterisere henholdsvis Johan og William?
- Karakteriser, hvordan forholdet mellem dem udvikler sig
- Karakteriser filmens miljøer, og den måde, Johan og William optræder i dem på: saunaklubben, (Johan) trans-miljøet (William), sommerhusturen (deres fælles miljø).
  - Hvad kendetegner de forskellige miljøer, og hvordan agerer Johan og/eller William i dem?
  - Hvordan bruges lys og farver i miljøskildringen?

Filmens dramaturgi:

- Sæt filmen ind i en dramaturgisk model, fx berettermodellen eller tre-akter modellen
- Hvordan bygges konflikten op? Hvad er filmens vigtigste vendepunkter (fx point of no return, klimaks)
- Hvilken udvikling gennemgår personerne undervejs?

Filmens temaer:

Der er mange temaer i spil i filmen, fx coming-of-age, kærlighed, ensomhed, at skille sig ud, at være anderledes, at føle sig forkert, kropslighed, homoseksualitet, transkønnethed, identitet.

- Kan du finde scener i filmen, hvor de forskellige temaer kommer til udtryk?
- Hvad siger filmen om at det at skulle finde (og acceptere) sin egen identitet? Kom med konkrete eksempler fra filmen.

Filmiske virkemidler:

Del klassen op i grupper, der hver får ansvaret for ét filmisk virkemiddel (fx beskæringer kamerabevægelser, billedkomposition og perspektiver, lys og farver, klipning/klippertype, lyd)

- Læs om virkemidlerne på Filmcentralen (<https://filmcentralen.dk/gymnasiet/filmcentralen/filmsprog>)
- Hver gruppe genser traileren og analyserer brugen af virkemidlerne. Tag relevante screen shots som dokumentation
- Opsamling: fremlæggelser eller en padlet med screen shots

Sauna i et bredere perspektiv

Sauna kan sagtens ses som en del af et kortere eller længere forløb om fx identitet, køn og seksualitet. Nedenfor findes en række forslag til tekster i forskellige formater, der alle kredser om samme temaer som *Sauna*.

Som teoretisk ramme er det oplagt at plukke bøgerne *Fuck normen* (Helle Juhl Lassen, Dansk lærerforenings Forlag, 2016) og *Blik for køn* (Ditte Champion, Dansk lærerforenings Forlag, 2020). Begge indeholder kapitler om 'queerness' og tilbyder nogle begrebsknager, man kan bruge i arbejdet med de forskellige tekster.

AMFI - dokumentarfilm

Det er oplagt at fortsætte, hvor *Sauna* slap – eller rettere sagt, før den begynder – med at se og arbejde med Mathias Broes Robertvindende korte dokumentar AMFI (2018). Her italesættes personernes forhold til kroppen, flydende køn og -seksualitet. I arbejdet med AMFI kan I udover fokus på det tematiske i sammenligning og i forlængelse af *Sauna* fx komme ind på genretræk, autenticitetsmarkører og den kreative bearbejdning af virkeligheden, som er til at få øje på i denne film. AMFI af Matias Broe ligger på [Filmcentralen.dk](https://filmcentralen.dk) og varer 30 minutter.

Havet i munden - digtsamling

I Luka Holmegaards digtsamling *Havet i munden* fra 2023 beskæftiger mange af digtene sig med det lyriske jags transition fra biologisk kvinde til mand. Digtene trækker en tydelig parallel til Williams situation i *Sauna*, og de kan derfor fungere rigtig fint som supplerende materiale til filmen. Digtsamlingen kan nemt læses som værk eller i uddrag, og kan indgå i læreplanens krav om nyeste tid.

Læs mere om Luka Holmegaard og hans forfatterskab på Forfatterweb: <https://forfatterweb.dk/oversigt/holmegaard-luka>

Niviaq Korneliussen

Den grønlandske forfatter Niviaq Korneliussen skriver også om temaer som identitet og seksualitet. I hendes første roman, HOMO sapienne (2014) er det både den homoseksuelle kærlighed mellem to kvinder, der skildres, men også erkendelse (eller den manglende erkendelse) af at være transseksuel. Uddraget, der er trykt i bogen Fuck Normen kommer omkring begge emner.

Læs mere om Niviaq Korneliussen og hendes forfatterskab på Forfatterweb:

<https://forfatterweb.dk/oversigt/korneliussen-niviaq>

Andre tekster

I arbejdet med temaerne identitet, køn og seksualitet kan der ydermere inddrages uddrag eller hele værker af fx:

- *Sauna* (Mads Ananda Lodahl, 2021)
- *Jeg anerkender ikke længere jeres autoritet* (Glenn Beck, 2022).
- *Forvandlingens metode* (Edouard Louis, 2021)
- *Kun til navlen* (Linea Maja Ernst, 2024)

Skriftlig opgave

Som afslutning på forløbet kan man skrive en analyserende artikel om emnet krop, køn og seksualitet.

Krop, køn og seksualitet

Opgaveformulering

Skriv en analyserende artikel, hvor du undersøger fremstillingen af krop, køn og seksualitet i levende billeder.

I din artikel skal du analysere og fortolke dokumentarfilmen AMFI og på baggrund heraf perspektivere til filmen *Sauna*.

I din undersøgelse skal du anvende relevante tekstnedslag og særligt fokusere på:

- at analysere og fortolke AMFI. Du skal herunder komme ind på, hvordan dokumentarfilmen viser karakterernes forhold til krop og seksualitet bl.a. ved hjælp af filmiske virkemidler, location og brug af rekvisitter
- at inddrage *Sauna* i en perspektivering til det overordnede emne for artiklen
- at formidle din tekstforståelse klart for din læser med en fokuseret indledning og en nuanceret afslutning

Omfang af din artikel:
tre-fire normalsider a 2400 enheder
(antal anslag inklusive mellemrum)

